תרי עיסקי וחד שטרא פסידא דלוה. קבל היוס ממנו במנה ולמחר במנה וכתב שטר על מאתים הפסיד הלוה כמה דפרישית שאם יהא הפסד בזה ושכר בזה לא יתשבו כל אחד לבדו אלא השכר ימלא הקרן תחילה ואח"כ יחלוקו המותר. ואם כתב ב' שטרות כמשפט הזה מתשב הפסד של זה לבד והשכר של זה לבד ויקבל הבעלים עליו בהפסד המלי ובשכר השליש. ועליה טוהה קמ"ל רבא דבחד עיסקא נכתוב חד שטרא ובתרי עסקי נכתוב ב' שטרי ויהא הדבר שקול: **ולא מלי למימר ליה.** לבתר דמלייה: **דרי מהאיך פסידא קמא בהדאי.** וקבל עלך מלי הפסד ובשכר טול שליש ונמלאת פוחת מן הקרן: **דא"ל נהבי טרחא ומלייי וכו'.** דמדלא אודעתן מעיקרא נכלס היית בדבר ואדעתא דמלוי קרנא טרחא: **כי תרי דעבוד עיסקא בהדי הדדי ורווח.** שני קבלנים שקבלו עיסקא מבעל הבית בשותפות שימכרוהו ויסחרו במעות עד זמן פלוני ויחלקו ביניהם וכן בעה"ב כמשפט ונשתמשו חלי הזמן ונשתכרו: **דמעכב.** עליה עד שיגיע הזמן שקבעו לבעה"ב שיחזרו לו את שלו והמותר יחלוקו: **אי אמר ליה ניפלוג רווחא.** השתא מפרש ואזיל מ"ט אית ליה דיעכב אי א"ל האי פלוג רווחא והקרן יתפוס עליין להרויח בו עד הזמן מלי א"ל אידך רווחא לקרנא משתעבד שמא בשחורה שנעשה עוד נפסיד ולריך שיהא הריוח קייס להשתכר בו עוד כדי למלאות הקרן: **ואי אמר ניפלוג.** תרוייהו מלי א"ל עיסקא להדדי משתעבד ואם ניפלוג שמא אני אפסיד בשחורה שאקנה שהרי קבלתי אני להתעסק בה עד אותו הזמן ואם אפסיד שמא חלק השני ישתכר וימלא חסרון ואנו יחד קבלנו ונשתעבדו החלקים זה לזה: **מתני' ולא רלה לנכש.** התבואה: **אמן לך תכירך.** כך וכך כורין שפסקתי עמך ומה איכפת לך אם יחסר חלקי שהעשבים (ג) מכחישים השבלים אין זה אלא עלי: **אין שומעין לו.** והא ליתא אלא בחכרנותא דאי בקבלנותא פשיטא מי מלי א"ל מאי איכפת לך: **גמ' ואי א"ל כריבנא וכו'.** השתא מפרש אמאי אין שומעין לו אי אמר לו אני אחרוש אחר הקלילה ואהפוך שרשי העשבים שנותרו בה וימותו ולא תעלה לפניך עשבים מאי מהדר ליה: **א"ל אנא חטי מעליא בעינא.** אותו חכירות שפסקת לי אני רולה שיהו בריאים ולא כחושים: **מנסבת שם רע לארעאי.** הרואים סבורים שניכשת ואעפ"כ היא מלאה עשבים ואתה מוליא שם רע לארעאי ומחר אם בחתי למכור או להוליך לזה אריס אחר לא יהיה יורל: **והא תנן וכו'.** הרי לא שנה במתני' אלא טענה אחת ובשבילה קאמר אין שומעין לו ע"כ בהא תליא כולה: **אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל.** כל טענתו אינה אלא שמעלת עשבים לשנה הבאה וטענתו לעולם עומדת דכי א"ל כריבנא לאחר הקלילה א"ל האי נהי דעקרת לשרשים סוף סוף העשבים שתניח בה עכשיו עד שיזריעו יפלו הזרעים לארץ וילמחו לשנה הבאה ולזו לא תועיל החרישה: **מתני' המקבל שדה מחבירו ולא עשאה.** תבואה אלא מעט ובא לו האריס למנוע מלהתעסק בה עוד שאין בה עוד כדי טרחו: **אם יש בה כדי לעשות.** מתבואתה כרי. ובגמרא מפרש מאי שיעוריה: **חייב ליטפל בה.** בעל כרחו. והא ליתא אלא בקבלנותא דאי בחכרנותא מה לו לבעל השדה אם יחדל לו סוף סוף חכירו הוא נותן לו: **מה קלבה בכרי.** מה קלבה יש אם קלבתם לו כרי לשיעור חיוב טיפול שדה גדולה לשיעור כרי ושדה קטנה לשיעור כרי: **אלא אם יש בה כדי נפילה.** שיכול לחזור ולזורעה לשנה הבאה מתבואת שנה זו: **נפילה.** זרע שמפזרים לה במפולת יד: **גמ' אקוס ואניר.** לעמוד ולחרוש: **ואדרי.** לזרה המוץ ברחת או בנפה: **בעמלאי ובנפקות ידי.** בהוצאתי: **הרחת.** פל"א שזורין המוץ ברוח מתוך התבואה: **שתעמוד בה.** כשתוחבין אותה בתוכו: **מהאי גיסא ומהאי גיסא.** אם נראין חודיה משני לדדין: **כונס שלו.** פלדי"ן בלע"ז. הרחת שמכניסין אותה (ג) לגבות התבואה עליה לזרות שאין רוחה פני החמה ולדדין נמי בכלל כונס הם: **תנן התם.** במס' עוקלין וכו'. משום אמרי דבי ר' ינאי דמפרשי שיעורא בכולהו הכי מתני' נקט להו גבי מתני' דמפרשי בה דבי ר' ינאי שיעורא: **פריצי זיתים.** כדמפרש רשעי זיתים וענבים שהן לעולם שאין בישולן נגמר לעולם: **מטהרים.** מן טומאת אוכלין דלא חזי לאכילה: **וכמה פריצי.** כמה הן מבושלין ועדיין פריצין הן: **ארבעה קבין לקורה.** שמכניסין בבית הבד מהן כדי שיעור טעינת הקורה בפעם אחת ואין מוליאין אלא ארבעה קבין שמן: **באוללא.** בתפוחה אחת שקורין ש"ק. ויש מקום שבתי בד שלהן גדולין ומכניסין שלשת כוריס יחד ויש מקוס שאין מכניסין אלא כור זיתים בטעינת קורה וישער רבי אלעזר בקטניס ורבי ינאי בגדוליס. וסאתים הוי תלתא זימני ארבעה קבין:

עלו

תרי עיסקי וחד שטרא פסידא דלוה. תרי עיסקי וחד שטרא פסידא דלוה ואמר רבא [א]האי מאן דקביל עיסקא מן חבריה ופסיד טרח ומלייה ולא אודעיה לא מצי אמר ליה דרי מהיאך פסידא בהדאי משום דאמר ליה להכי טרחת למליותיה כי היכי דלא ליקרו לך מפסיד עיסקי ואמר רבא [ב]הני בי תרי דעבדי עיסקא בהדי הדדי ורווח וא"ל חד לחבריה תא ליפלוג אי א"ל אידך נרווח טפי דינא הוא דמעכב [ג] ואי א"ל הב לי פלגא דרווחא אמר ליה רווחא לקרנא משתעבד ואי א"ל הב לי פלג' רווחא ופלגא קרנא אמר ליה עיסקא להדדי משועבד ואי א"ל נפלוג רווחא ונפלוג קרנא ואי מטי לך פסידא דרינא בהדך א"ל לא מזלא דבי תרי עדיף: **מתני'** [ג]המקבל שדה מחבירו ולא רצה לנכש ואמר לו מה איכפת לך הואיל ואני נותן לך את חכירך אין שומעין לו מפני שיכול לומר לו למחר אתה יוצא ממנה ומעלת לפני עשבים: **גמ'** [ד]אי א"ל לבתר הכי כריבנא לה אמר ליה חטי מעלייתא בעינא ואי א"ל זבינגא לך חטי משוקא א"ל חטי דארעאי בעינא ואי א"ל מנכישנא לך שיעור מנתיך א"ל קא מנסבת שם רע לארעאי והתנן מפני שמעלת לפני עשבים אלא משום דא"ל בזרא דנפל נפל: **מתני'** המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפל בה א"ר יהודה מאי קצבה בכרי אלא אם יש בה כדי נפילה: **גמ'** ת"ר [ה]המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפל בה שכך כותב לו אנא אוקים ואניר ואזרע ואחצוד ואעמר ואדוש ואידרי ואוקים כריא קדמך ותיתי אנת ותיטול פלגא ואנא בעמלי ובנפקות ידי פלגא וכמה כדי להעמיד בה כרי א"ר יוסי בר' חנינא כדי שתעמוד בו הרחת איבעיא להו רחת היוצא מהאי גיסא להאי גיסא מאי ת"ש א"ר אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דר' יוסי בר' חנינא כל שאין כונס שלו רואה פני החמה איתמר לוי אמר שלש סאין דבי רבי ינאי אמרי [ו]סאתים אמר ר"ל סאתים שאמרו [ז]חוץ מן ההוצאה תנן התם [ח]פריצי זיתים וענבים ב"ש מטמאין וב"ה [ט]מטהרין מאי פריצי זיתים אמר רב הונא רשעי זיתים אמר רב יוסף ומאי קראה [1][ובני] פריצי עמך ינשאו להעמיד חזון ונבשלו ר"נ בר יצחק אמר מהכא [2]והוליד בן פריץ שופך דם וכמה פריצי זיתים ר' אלעזר אמר [י]ארבעת קבין לקורה דבי ר' ינאי אמרי סאתים לקורה ולא פליגי הא באתרא דמעיילי כורא באוללא הא באתרא דמעיילי תלתא כורין באוללא תנו רבנן

עלו

הני בי תרי דקבלו עיסקא בהדי הדדי. מאלדס אחד ואח"ת ואמאי נקט בכי האי גוונא ולא נקט האי מאן דקביל עיסקא מחבריה וי"ל לפי שהמקבל יכול לחזור קודם הזמן ולומר לא אטרח עוד ואטול מה שיגיע לידי עד הנה דפועל יכול לחזור אפילו בחלי היום אבל בעל העיסקא יכול להיות שאין יכול לחזור שהרי פלגא הוה מלוה ביד המקבל וגם פלגא דפקדון נתן לו זכות והשליטו להשתכר בו עד הזמן וזה לא היה שום חידוש להשמיענו דמעכב המקבל דטעם פשוט כדפרישית ולהכי לא נקט בכי האי גוונא: **מזלא** דבי תרי עדיף. בכולהו הוה מלי למימר בהו הכי אלא דעדיפא מייה קאמר בהו: **ר"ח** גרים מהאי גיסא או מהאי גיסא. פירוש כדי להעמיד לד הרחב שלמטה שאז אין לריך תבואה כל כך שבדבר מועט עומד ואינו נופל או מהאי גיסא של מעלה שאינו רחב שאז לריך תבואה הרבה ופשיט ליה מדקאמר כל שאין כונס שלו רואה פני חמה דהיינו לד הרחב שיש בו בית קיבול קלת לקבל תבואה: כל

מסורת הש"ס

(א) [עי' תוס' גיטין לא: ד"ה לשותפין], (ב) עוקלין פ"ג [מ"ו], (ג) ל"ל לקבל יעב"ן,

תורה אור השלם

1 וּבְנֵעִתִּים הֵהֵם רַבִּים יַעַמְדוּ עַל מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי פָרִיצֵי עַמְּךָ יִנַּשְּׂאוּ לְהַעֲמִיד חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ: דניאל יא יד

2 וְהוֹלִיד בֵּן פָּרִיץ שֹׁפֵךְ דָּם וְעָשָׂה אַח מֵאַחַד מַאֲלָה: יחזקאל יח י

הגהות הב"ח

(א) גמ' הוא דמעכב אי כל"ל ואות ו' נמחק: (ב) רש"י ד"ה אתן וכו' שמכחישים כל"ל:

עין משפט נר מצוה

כה א מיי' פ"ז מהלכות שלוחין ושותפין הלכה ב סמג עשין פב טוש"ע י"ד סי' קנז סעיף לד:

כו ב טוש"ע שם סעיף לה:

כז ג ד מיי' פ"מ מהל' שמירות הלכה ח סמג עשין פט טוש"ע ח"מ סי' שכ סעיף ד:

כח ה ו ז מיי' שם הלכה יב סמג שם טוש"ע ח"מ סי' שכח סעיף א:

כט ח ט מיי' פ"ל מהל' טומאת אוכלין הלכה יב:

לעזי רש"י

פל"א [פיל"א]. יעה (כלומר כף שטוחה בעלתידית ארוכה).

פלדי"ן [פלדו"ן]. יעה בלי הקת.

ש"ק. כמות ענבים או זיתים שהיו מכניסים בבת אחת תחת המכבש.